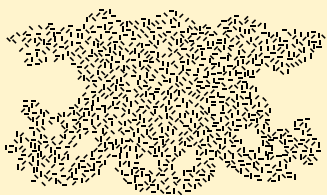

ÅR 15
2025-2026

SVERIGES UNGA AKADEMI

Innehållsförteckning

Krönika: Kunskap som brobyggare i osäkra tider

Gabriele Messori, ordförande 2025–2026

3

Sveriges unga akademi – för forskningens framtid

4

Vd har ordet

5

Akademimöten

– där idéer utvecklas och beslut fattas

6–7

Gäster under året

7

Verksamheten år 15

FORSKNINGSPOLITIK

Akademisk frihet, framtidens forskning och
genomslag i debatten

8–11

INTERNATIONELLT ARBETE

Över gränser för forskningens frihet

12–15

UTÅTRIKTAD VERKSAMHET

Från allvar till skratt – forskning som engagerar

16–19

Festligheter och samarbeten

20

Sveriges unga akademi

– en stark röst för förändring

21

Organisation

Ledamöter 2025–2026

22–25

Nya ledamöter 2026

26–27

Akademiledning och sekretariat

28

Stiftelsestyrelse

29

Finansiärer

30

Här kan du följa Sveriges unga akademi

31

Sveriges unga akademi © 2026

Grafisk formgivning: Kicki Porath/Fräulein Design

Redaktör: Ada Grön

Tryck: Åtta45

Omslagsbild: Karolina Kauppi, ledamot i Sveriges unga
akademi. Foto: Erik Thor

Foto där inget annat anges: Sveriges unga akademi

Kunskap som brobyggare i osäkra tider

Foto: Erik Thor

De senaste åren har Europeiska unionen fått utstå mycket kritik. Svag i sina förhandlingar med Trump. Trevande i sitt stöd till Ukraina. Besvärad av interna problem. Kort sagt: tandlös i en ny världsordning där den starkes rätt råder.

Jag kan hålla med om en del av denna kritik. Samtidigt tycker jag att det är märkligt att EU:s kanske största framgångssaga inte pryder förstasidorna på världens alla tidningar. Jag syftar förstås på ramprogrammet för forskning och innovation Horizon Europe som inom loppet av några år blivit ett av Europas viktigaste verktyg för mjuk makt – ett skolexempel på vetenskapsdiplomati. Det började med att European Research Council etablerades och blev en av världens främsta forskningsfinansiärer, samtidigt som flera närliggande länder, däribland Island, Norge, Schweiz och Turkiet, anslöt sig till ramprogrammet. Gruppen växte snabbt när även forskningstunga länder utanför Europas närområde, som Sydkorea, Japan, Singapore och Australien, anslöt sig till Horizon Europe. Länder som är beredda att betala och följa EU:s villkor för att få delta i den europeiska forskningsgemenskapen. Imponerande, tycker jag.

” ... året har kretsat kring internationellt samarbete och vetenskapens förmåga att bygga broar mellan människor och samhällen.

Temat för verksamhetsåret har varit *Kunskap i osäkra tider*. Och mycket kunskap har vi både fått och spridit, och osäkra tider har det sannerligen varit. Flera av akademins

aktiviteter har under året kretsat kring internationellt samarbete och vetenskapens förmåga att bygga broar mellan människor och samhällen.

Under året har vi även fördjupat oss i forskningens roll för säkerhet, samlat unga akademier från fyra kontinenter kring akademisk frihet, tagit en ledande roll i ett nordiskt-baltiskt upprop för att stärka den akademiska friheten och fördjupat det nordiska samarbetet tillsammans med Nordiska ministerrådet.

I mars samlades Unga akademien i Bryssel – årets viktigaste möte för mig personligen. Visst blev det trappistöl och våfflor med lite för mycket socker, men framför allt stärkte vi bandet till vår flamländska systerakademi och lärde oss mycket om EU:s bysantinska maktspel.

Och till sist – eftersom skratt hjälper mest av allt i osäkra tider – Ig Nobel i Lund: den internationella vetenskapens galna fest med dyngbaggas med ögonbindel, mängder av pappersflygplan, gipsmasker och mycket annat.

Sammanfattningsvis har det varit ett spännande och lärorikt år. Tyvärr var det också mitt sista i akademien. Man kan ju inte vara ung för evigt. Som jag sade vid årsdagen i Uppsala i slutet av verksamhetsåret: Ut med det gamla och in med det nya, så att akademien kan fortsätta vara minst lika aktiv och relevant framöver.

Tack för det gångna året. Det har varit ett privilegium att få vara akademins ordförande.

Gabriele Messori
ordförande
Sveriges unga akademi
2025–2026

Sveriges unga akademi – för forskningens framtid

Sveriges unga akademi är ett oberoende och tvärvetenskapligt forum för några av Sveriges mest framstående yngre forskare. Genom att samla forskare från olika discipliner skapas förutsättningar för nya perspektiv, idéer och samarbeten.

Akademien verkar för att bidra till att Sverige ska vara en ledande forskningsnation med starka lärosäten och forskning av högsta kvalitet. Detta sker genom engagemang i den forskningspolitiska debatten, internationella samarbeten och en rad utåtriktade aktiviteter som stärker allmänhetens intresse för forskning och vetenskap.

Sveriges unga akademi bildades den 27 maj 2011 på initiativ av Kungl. Vetenskapsakademien och består av 35–40 ledamöter från olika vetenskapsområden och lärosäten runt om i landet. Nya ledamöter väljs in varje år på grundval av vetenskapliga meriter och deras vilja och möjlighet att bidra till akademins verksamhet. Med ”unga” avses forskare som disputerat högst tio år före invalet. En ledamotsperiod omfattar fem år och kan inte förnyas, vilket bidrar till att akademien ständigt utvecklas.

Vd har ordet

I 15 år har Sveriges unga akademi varit en katalysator för forskning och samhällsutveckling. Liksom en katalysator påskyndar kemiska reaktioner utan att själv förbrukas, skapar akademien möten som sänker trösklar mellan discipliner, generationer och samhällssektorer. I dag genomsyras samhället och omvärlden av osäkerhet om framtiden och vad som är sant och falskt. Mer nu än för 15 år sedan. Det är därför vi står upp för akademisk frihet just nu.

Akademien publicerade under året ett internationellt upprop för akademisk frihet tillsammans med unga akademier runt Östersjön och vi ordnade en konferens tillsammans med kollegor från fyra kontinenter. Det skapade svallvågor långt utanför Sveriges gränser. Vi har också delat ut Forskningsfyren, ett pris för yngre forskare som sprider kunskap riktad mot barn och unga. Genom dessa, och många andra initiativ har akademien arbetat hårt för att stärka forskningens möjligheter att bidra till kunskap och ljusa framtidsutsikter.

Sverker Lundin, vd

” Det skapade svallvågor långt utanför Sveriges gränser.

Vision 2030

Sveriges unga akademis vision för 2030 – *En fri akademi för en bättre värld* – uttrycker den långsiktiga riktningen för akademins arbete och de frågor som bedöms vara särskilt viktiga under de kommande åren. Visionen tar sin utgångspunkt i tre övergripande teman: frihet och ansvar, excellens och hållbarhet samt tvärvetenskap och samhällsengagemang. Tillsammans utgör de grunden för akademins arbete med att stärka forskningens roll i samhället och bidra till en hållbar och kunskapsbaserad utveckling.

Läs mer på vår webbplats:
www.sverigesungaakademi.se

Unga akademier – en global rörelse

Bildandet av unga vetenskapliga akademier är en global rörelse som vuxit stadigt sedan år 2000. Det finns cirka 70 unga akademier i världen, inklusive den transnationella Global Young Academy. De unga akademierna fungerar som katalysatorer för tvärvetenskapliga samarbeten, akademiskt ledarskap och forskningens förnyelse. Sveriges unga akademi är en inflytelserik kraft i det internationella samarbetet.

Där idéer utvecklas och beslut fattas

Akademien samlas fem gånger per år på olika platser i Sverige eller utomlands för att planera, diskutera och fatta beslut. Här lyfts och utvecklas också nya idéer. Extra uppskattade inslag under mötena är ledamöternas vetenskapliga presentationer, studiebesök och möten med inbjudna gäster.

📍 **Septembermöte på Nynäs Havsbad**

I september välkomnades Unga akademins nya ledamöter till sitt första akademimöte på Nynäs Havsbad. Under ledning av regissören Linus Tunström utforskade deltagarna hur forskning kan bli mer levande och engagerande genom berättarteknik, kroppsspråk och dramaturgi. Under mötet fattades även beslut om mottagaren av Forskningsfyren – en utmärkelse från Sveriges unga akademi som belönar framgångsrik kommunikation av forskning och vetenskap.

📍 **Novembermöte på Försvarshögskolan och KTH**

I november samlades Unga akademien på Försvarshögskolan och KTH för ett möte med fokus på forskningens roll i en tid präglad av säkerhetspolitiska utmaningar. Genom samtal med ledande företrädare från akademi och högskolesektor diskuterades forskningens betydelse för totalförsvaret, internationella samarbeten och ansvarsfull internationalisering. Mötet innehöll även vetenskapliga presentationer av ledamöter och ett studiebesök hos Digital Futures.

📍 **Marsmöte i Bryssel**

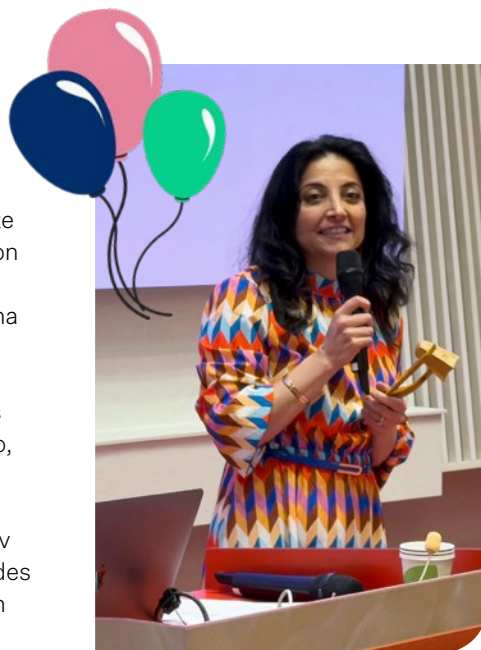
I mars sammanträdde akademien i Bryssel. Under vistelsen fördjupades samarbetet med den belgiska unga akademien Jonge Academie genom samtal om forskningsvillkor, artificiell intelligens och akademisk frihet. Ledamöterna fick även en djup inblick i EU-kommissionens och Europaparlamentets arbete med forskningspolitik, forskningsfinansiering och internationella samarbeten.

📍 Aprilmöte i Malmö

Sveriges unga akademi samlades på Malmö universitet för ett akademimöte med fokus på utbildning, forskningskommunikation och kreativ samverkan. Tillsammans med forskare och universitetsledning diskuterades hur vetenskap kan nå nya målgrupper och hur högre utbildning kan bredda deltagandet. Programmet innehöll även vetenskapliga presentationer av några av akademins ledamöter, en performance lecture som förenade forskning och scenkonst samt fortsatta diskussioner om Sveriges unga akademis inspel till forskningspropositionen 2028.

📍 Majmöte i Uppsala och 15-årsjubileum

I maj möttes vi i Uppsala för att fira akademins 15-årsjubileum. Dagen startade med ett kort akademimöte där de nyinvalda fick en introduktion till akademins verksamhet. Under eftermiddagen möttes ledamöterna i beredningsgrupperna för att diskutera pågående projekt och framtida initiativ. Dagen präglades av både återblickar och framtidstro, och avslutades med avtackningar, överlämning av ordförandeskapet samt ett högtidligt välkomnande av alla nya ledamöter. Dagen avslutades med trädgårdsmingel, middag och musik i sann jubileumsanda.

Gäster under året

De bästa idéerna föds ofta i mötet mellan människor, perspektiv och erfarenheter. Sveriges unga akademi är en naturlig mötesplats för våra ledamöter och ett forum för kunskapsutbyte, men vi vill också ständigt ta in perspektiv utifrån. Därför bjuds externa gäster in till varje akademimöte – personer som kan utmana invanda tankesätt, inspirera till nya idéer och bidra med nya infallsvinklar.

Vid akademiårets första möte fick vi besök av teater- och filmregissören **Linus Tunström**. Under årets andra akademimöte besöktes vi av Försvarshögskolans rektor **Robert Egnell** och KTH:s rektor **Anders Söderholm** i samtal om ledarskap, säkerhet och forskningens roll i samhället.

Vid akademimötet i Bryssel deltog representanter från Sveriges forsknings- och innovationskontor (SWERI), där **Ellenor Devine** och **Gwendolyn Schaeken**, tillsammans med **Sophia Eriksson Waterschoot** från EU-kommissionen och Europaparlamentarikern **Sofie Eriksson** gav fördjupade perspektiv på EU:s forskningspolitik och forskningsfinansiering.

I Malmö stod vetenskapskommunikation, utbildning och samverkan i fokus genom möten med **Erica Righard**, professor i socialt arbete vid Malmö universitet, **Malin Ideland**, vicerektor vid Malmö universitet

och **Mia Rönnmar**, rektor vid Malmö universitet. Ledamöterna tog också del av performance lecture Kvalitetsplanen, baserad på statsvetaren **Patrik Halls** forskning, som visade hur forskning kan kommuniceras genom konstnärliga uttryck.

På årsdagen i Uppsala gästades akademien av **Anna Danielsson**, professor i naturvetenskapsämnenas didaktik och tidigare ledamot i Sveriges unga akademi, **Meghan Quinlan**, tonsättare, kördirigent och tidigare forskare vid Uppsala universitet samt **Anna Wetterbom**, vd för Ragnar Söderbergs stiftelse och tidigare vd för Sveriges unga akademi. Med avstamp i egna erfarenheter inledde de ett spännande samtal utifrån temat Mod och misslyckanden.

Akademisk frihet, framtidens forskning och genomslag i debatten

Sveriges unga akademi tog plats där forskningspolitiken formas genom policyinspel till Vetenskapsrådet, en valkompass om riksdagspartiernas forskningspolitiska visioner och ett internationellt symposium om akademisk frihet. Genom dialog med beslutsfattare, samverkan med unga akademier världen över och fördjupande samtal om forskningens villkor stärkte vi arbetet för akademisk frihet, långsiktig finansiering och bättre förutsättningar för banbrytande forskning.

” Om man är intresserad av hur kopplingen mellan forskning och politik kan stärkas är Rifoprogrammet en fullträff. Jag har fått med mig kunskap om bland annat processen bakom politiskt beslutsfattande och även börjat utveckla ett kontaktnät jag annars troligen inte fått tillgång till.

Moa Lidén, ledamot i Sveriges unga akademi.

Rapport med Demokratins röstbärare

I juni släppte Kommittén för demokratins röstbärare rapporten *Villkorad frihet*, som undersöker hur förändringar i lagstiftning, ekonomiska prioriteringar och institutionell styrning formar villkoren för journalister, kulturskapare och forskare i Sverige. Tillsammans med övriga organisationer i kommittén bidrog vi till arbetet och lyfte bland annat forsknings- och innovationspropositionen, översynen av etikprövningssystemet och utredningen om akademisk frihet.

Akademisk frihet och filantropi

Under akademiåret har vi deltagit i Swedish Philanthropy Summit, där Entreprenörskapsforum samlade forskare, beslutsfattare och finansiärer för att diskutera akademisk frihet och filantropins roll i forskningen. I samtalen lyfte vi vikten av långsiktig och pluralistisk forskningsfinansiering, behovet av starkare akademisk frihet och betydelsen av internationell mobilitet för att Sverige ska kunna attrahera framstående forskare. Diskussionerna berörde också lärosätenas organisationsform, donationer och politikens ansvar för forskningens långsiktiga villkor.

Möten mellan forskning och politik

Tillsammans med Rifo genomförde vi ännu en omgång av vårt gemensamma nätverksprogram, där forskare och riksdagsledamöter ses för att bygga förståelse för varandras arbete och stärka kontakterna mellan forskning och politik. Programmet inleddes i riksdagen, där vi fick följa det politiska arbetet på nära håll genom rundvandringar, skuggning av riksdagsledamöter och möten med riksdagens utredningstjänst, Utbildningsutskottet och partiernas kanslier. Därefter tog riksdagsledamöterna del av våra ledamöters vardag genom besök vid deras lärosäten.

Programmet avslutades med en återträff i riksdagen, där vi bland annat mötte talman Andreas Norlén och diskuterade hur forskning och akademisk expertis kan bidra till riksdagens arbete. Vi besökte också Utbildningsdepartementet för samtal om regeringens forskningspolitik och EU:s betydelse för svenska lärosäten. Rifoprogrammet fortsätter att vara en viktig mötesplats för kunskapsutbyte och långsiktig dialog.

Forskningens roll i ett öppet samhälle

I början av mars deltog vi i Forskningspolitiska dagen som arrangerades av Vetenskapsrådet, där forskare, beslutsfattare och andra aktörer samlades för att diskutera forskningens betydelse för ett öppet och robust samhälle. Samtalen kretsade kring hur forskning kan bidra till att möta samhällsutmaningar, stärka konkurrenskraften och skapa bättre förutsättningar för kunskapsbaserade beslut.

I ett av konferensens panelsamtal lyfte vi särskilt frågor om forskningens kvalitet, öppenhet och ansvar och underströk vikten av metodologisk stringens, tydlig kommunikation och transparens kring osäkerhet som grund för att bygga förtroende för vetenskapen. Diskussionerna visade också hur forskningens roll förändras beroende på ämnesområde och samhällskontext, särskilt när vetenskapliga resultat möter politiska prioriteringar och värdekonflikter.

” Jag känner mig uppriktigt lyrisk efter veckan i Visby. Många tänker kanske att Almedalen bara handlar om seminarier, men ofta är det samtalen däremellan som leder till något konkret. När människor möts på riktigt kan idéer få fäste.

Elham B. Rostami,
nyttillträdd ordförande i Sveriges unga akademi.

Forskningspolitik i fokus under valåret i Almedalen

Samtal, seminarier, möten och mingel. Under Almedalsveckan deltog Sveriges unga akademi i en rad aktiviteter där vi lyfte forskningens roll i samhället och unga forskares perspektiv på aktuella forskningspolitiska frågor. I samband med Almedalsveckan lanserades även Valkompassen 2026, som blev utgångspunkt för flera av akademins forskningspolitiska samtal under dagarna i Visby.

Ett centralt inslag var Framtidspromenaderna – ett koncept utvecklat av akademien för att skapa öppna och förtroendefulla samtal mellan forskare och andra samhällsaktörer. Totalt genomfördes sju promenader. Akademins ledamöter deltog därtill i flera seminarier, bland annat om excellent forskning och mobilitet.

Almedalsveckan blev också det officiella startskottet för KRAFT (Kunskap, Rådgivning, Analys, Forskning och Tillämpning) – en ny arena för stärkt dialog mellan politiska beslutsfattare och forskare inom humaniora och samhällsvetenskap. Sveriges unga akademi är en av parterna bakom initiativet.

Rekommendationer för banbrytande forskning

När Vetenskapsrådet fick regeringens uppdrag att utforma ett nytt program för banbrytande forskning tog vi fram policyrekommendationer för hur satsningen bäst kan utformas. I vårt inspel betonade vi att ny-

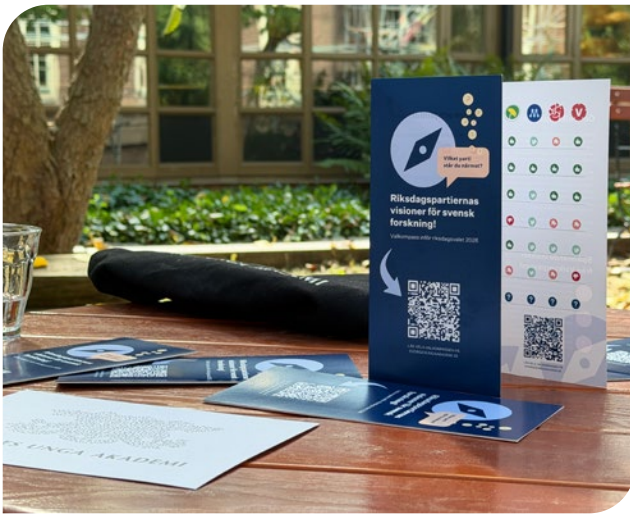
skapande forskning kräver långsiktighet, flexibilitet och en granskningsprocess som kan identifiera idéer med potential att förändra hela forskningsfältet.

Vi lyfte särskilt behovet av längre finansieringsperioder, större frihet för forskare att själva forma sina projekt och särskilda granskningsformer anpassade för hög risk och hög originalitet. Vårt budskap var att banbrytande forskning inte växer fram genom kortsiktiga leveranskrav, utan genom mod, tid och intellektuell rörlighet.

Flera av våra rekommendationer har fått genomslag i det fortsatta policyarbetet. Det visar hur Unga akademien kan bidra konkret till att forma forskningssystemets framtida villkor och skapa bättre förutsättningar för vetenskapliga genombrott.

Våra förslag i korthet

- Minst sjuåriga anslag med möjlighet till förlängning.
- Ett program öppet för alla ämnesområden.
- Målgruppen bör vara exceptionella forskare 7–15 år efter disputation.
- Högklassiga internationella paneler med erfarenhet av banbrytande forskning.
- Flexibilitet i ansökningsystemet och finansieringen utifrån idéernas behov.
- Tålmodig och kvalitativ uppföljning som accepterar risk och ser bortom enkel metrik.

Valkompass med fokus på forskningspolitik

Inför valet tog vi fram *Valkompassen 2026 – Riksdagspartiernas visioner för svensk forskning* för att synliggöra riksdagspartiernas syn på några av de mest centrala frågorna i svensk forskningspolitik. Genom tio frågor om bland annat akademisk frihet, styrning av lärosäten och finansieringsmodeller ville vi bidra till större transparens och en tydligare bild av de politiska vägval som formar forskningens framtid. Samtliga riksdagspartier erbjöds att delta. Endast Sverigedemokraterna valde att avstå.

Valkompassen visar på en bred samsyn om forskningens betydelse och behovet av ökade statliga investeringar. Flera partier lyfter också vikten av fri nyfikenhetsdriven forskning och starkare direkta anslag till universitet och högskolor. Samtidigt blir skillnaderna tydliga i frågor om styrning och resursfördelning, inte minst när det gäller prestationsbaserade basanslag. Genom initiativet bidrog vi till att sätta forskningspolitiken högre på den politiska agendan.

Inspel till Svenska Unescorådet

Sveriges unga akademi fick under året möjlighet att ta fram ett inspel till Svenska Unescorådets strategi 2027–2030. I inspelet betonade vi vikten av att värna den akademiska friheten och värdet av nya kontaktytor där ungdomar och forskare kan mötas.

Zoom-cirklar om akademins villkor

Under året fortsatte vi vår serie Zoomcirklar. Vid fyra tillfällen bjöd vi in externa experter för fördjupande samtal om några av akademins mest angelägna utmaningar. Tillsammans med arkitekturhistorikern Erik Sigge diskuterade vi lärosätenas lokalförsörjning och framväxten av Akademiska Hus. Med Pam Fredman och Jacob Färnert fördjupade vi oss i återväxten i forskarutbildningen och de långsiktiga konsekvenserna av minskat doktorandinflöde. Med Patrik Hall analyserade vi byråkratiseringen av akademin och hur balansen mellan administration och kärnverksamhet kan återställas. Slutligen mötte vi Karin Dahlman-Wright för ett samtal om lärosätenas klimatnätverk och högskolesektorns roll i klimatomställningen.

Vägar mot en hållbar akademi

Vi samlade forskare, beslutsfattare och andra experter för samtal om akademins ansvar i samhällsomställningen och vilka förändringar som krävs för att stärka hållbarheten i forskning. Workshopen finansierades genom Tage Erlanders pris i naturvetenskap och teknik i samverkan med Kungl. Vetenskapsakademien, med stöd från Formas.

Under året har **Jennifer Mack** och **Andreas Nord** varit sammankallande för den forskningspolitiska beredningsgruppen. **Jesper Ahlin Marceta** från sekretariatet har varit sekreterare.

Jennifer Mack
Foto: Lars Pehrson

Andreas Nord
Foto: Erik Thor

Jesper Ahlin Marceta
Foto: Erik Thor

INTERNATIONELLT ARBETE

Över gränser för forskningens frihet och oberoende

Under året har Sveriges unga akademi stått upp för den akademiska friheten med kraft. Vi har samlat unga akademier runt Östersjön, i Europa och globalt för att säkerställa ett starkt skydd för akademins oberoende.

Ruth Pöttgen, ledamot i Sveriges unga akademi, talar på STS-forum.

Samarbete, säkerhet och fred i Norden och Baltikum

Sveriges unga akademi bidrog aktivt i Nordic Baltic Meeting 2026 i Riga, där unga akademier från Norden och Baltikum samlades för att diskutera vetenskapens roll i en tid av ökande geopolitiska utmaningar. Årets tema omfattade säkerhet och motståndskraft, akademisk frihet samt forskningsetik och forskningsintegritet. Föredrag och paneldiskussioner belyste bland annat desinformation, forskning med dubbla användningsområden, universitetens roll i samhällets beredskap och behovet av att värna akademisk frihet. Sveriges unga akademi bidrog genom ett föredrag om biologisk säkerhet och livsmedelssäkerhet samt deltog i diskussioner om hur internationellt samarbete kan stärka forskningens oberoende och samhällets motståndskraft.

Möten med världsledare på STS Forum i Kyoto

I oktober samlades omkring 1500 ledare och experter från politik, akademi och näringsliv i Kyoto, Japan, för Science and Technology in Society Forum (STS Forum). Forumet, som grundades 2004, är en internationell mötesplats för samtal om forskningens och teknikens roll för att möta globala samhällsutmaningar och forma mänsklighetens framtid. Sveriges unga akademi var på plats, däribland Ruth Pöttgen, ledamot i akademien, som medverkade som talare. I sitt tal uttryckte Ruth sin förhoppning om att möten som STS Forum ska bidra till verklig förändring och tackade arrangörerna för givande samtal och nya perspektiv.

Akademisk frihet i oroliga tider

Vi samlade unga akademier från fyra kontinenter i Stockholm för symposiet Academic Freedom in Times of Crisis, där akademisk frihet stod i centrum som en grundförutsättning för både forskning och demokrati. Under två dagar fördes samtal om hur akademisk frihet påverkas av politisk styrning, ekonomiska prioriteringar och auktoritära uttryck i olika delar av världen. Stockholm Charter for Academic Freedom var en viktig utgångspunkt i diskussionerna, liksom behovet av att utveckla gemensamma globala åtaganden för att stärka forskningens frihet. Mötet resulterade i beslut om fortsatt internationellt samarbete genom en ny arbetsgrupp och framtida webinarier. Symposiet arrangerades med stöd från Wenner-Gren Stiftelserna och Riksbankens Jubileumsfond.

” Jag är glad att vi kunde samla unga forskare från så många länder här i Stockholm. Det var två mycket lärorika dagar, som också ingav hopp om framtiden för den akademiska friheten.

Juan Rocha, ledamot i Sveriges unga akademi, om symposiet Academic Freedom in Times of Crisis.

Råd för framtidens nordiska forskningsgemenskap

Sveriges unga akademi deltog tillsammans med övriga nordiska unga akademier i ett möte med Nordiska ministerrådet i Köpenhamn för att diskutera framtidens nordiska samarbete inom forskning och högre utbildning. Inför arbetet med ministerrådets kommande arbetsplan lyfte akademierna prioriterade frågor för att stärka forskningssystemet i regionen. Vi betonade särskilt vikten av akademisk frihet, långsiktiga finansieringsvillkor och goda förutsättningar för nyfikenhetsdriven forskning. Akademin föreslog även åtgärder för att öka forskaromöbiliteten genom gemensamma meriteringsstrukturer och karriärvägar, samt att NordForsk skulle stödja nordiska doktorandnätverk.

Young Science Beyond Borders

Vi deltog i Young Science Beyond Borders, en konferens arrangerad av Unga akademien i Polen som samlade forskare från olika delar av världen med särskilt fokus på regioner präglade av konflikt och politisk osäkerhet. Under konferensen bidrog vi till samtal om akademisk frihet och lyfte fram ett svenskt perspektiv på forskningens villkor. Vi berättade om Stockholm Charter for Academic Freedom och om vårt arbete för att stärka förutsättningarna för forskare tidigt i karriären. Deltagandet gav möjlighet att fördjupa internationella kontakter och bidra till en bredare diskussion om forskningens frihet och ansvar i en tid av ökande globala utmaningar.

Gemensamt uppdrag för akademisk frihet

Tillsammans med sju andra unga akademier i Norden och Baltikum tog vi initiativ till ett gemensamt uppdrag för att stärka den akademiska friheten. Bakgrunden är en växande oro över hur forskningens frihet utmanas i flera delar av världen och vilka konsekvenser det får för öppna och demokratiska samhällen.

I uppdraget lyfter vi tre centrala områden där politiska åtgärder behövs. Vi betonar vikten av ett starkare rättsligt skydd för akademisk frihet, behovet av en oberoende funktion för att värna forskningens integritet samt betydelsen av långsiktighet i forskningspolitik, finansiering och karriärvägar. Genom samarbetet visar vi hur unga akademier kan samla sig över nationsgränser för att försvara de grundläggande villkor som gör fri och oberoende kunskapsutveckling möjlig.

”Hoten mot den akademiska friheten är högst verkliga. Men akademins motstånd mot ökande inskränkningar är minst lika starkt. Tillsammans med kollegor från Norden och Baltikum uppmanar vi till kraftfulla insatser för att skydda den akademiska friheten och säkra en av demokratins grundpelare om akademins gemensamma uppdrag för akademisk frihet.

David Marlevi, ledamot i Sveriges unga akademi, om akademins gemensamma uppdrag för akademisk frihet.

Karriärråd till internationella doktorander

Under året gästade vi Stockholm PhD Academy och inför hundratals internationella doktorander pratade vi om vägar in i det svenska akademiska systemet, delade egna erfarenheter och introducerade deltagarna till Unga akademins *A Beginner's Guide to Swedish Academia* som beskriver det svenska forskningssystemet.

Europas akademier samlade i Warszawa

Sveriges unga akademi deltog i flera europeiska akademimöten i Warszawa tillsammans med unga och seniora vetenskapsakademier från hela Europa. Under veckan stod frågor som akademisk frihet, reformer av forskningsutvärdering, vetenskaplig integritet och forskningens roll i samhället i fokus. Deltagarna uttryckte stöd för Ukrainas forskarsamhälle, diskuterade hur akademisk frihet kan skyddas mot politiska och ekonomiska påtryckningar samt hur bedömning av forskning kan utvecklas. Mötet omfattade även diskussioner om hur yngre forskare kan få en starkare roll i vetenskaplig rådgivning till europeiska beslutsfattare. Sammantaget stärkte mötet det europeiska samarbetet kring forskningens framtida villkor.

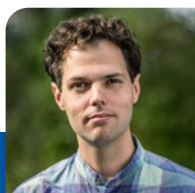
Framtidens hjärnor samlade i Stockholm under Nobelveckan

Under Nobelveckan deltog Sveriges unga akademi i Stockholm International Youth Science Seminar (SIYSS) där unga forskare från hela världen samlades. I panelsamtalet *Minds of the Future* deltog vi tillsammans med Omar Yaghi, Nobelpristagaren i kemi, och fyra unga forskare för att samtala om karriärvägar, forskning och framtidens vetenskap. Diskussionerna lyfte vikten av nyfikenhet, samarbete, inkluderande akademiska miljöer och god vetenskapskommunikation och lockade närmare 1300 gymnasieelever.

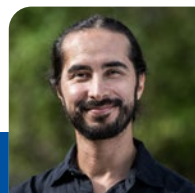
1300

UNGDOMAR BESÖKTE
STOCKHOLM INTERNATIONAL
YOUTH SCIENCE SEMINAR

David Marlevi

Foto: Lars Pehrson

Juan Rocha

Foto: Lars Pehrson

Annika Moberg

Foto: Erik Thor

David Marlevi var mellan 2025–2026 sammankallande för den internationella beredningsgruppen. **Juan Rocha** har varit sekreterare, med stöd från **Annika Moberg** från sekretariatet.

UTÅTRIKTAD VERKSAMHET

Från allvar till skratt — forskning som engagerar

Sveriges unga akademi arbetar för att stärka intresset för forskning och synliggöra vetenskapens betydelse i samhället. Under året har vi mött ett stort antal barn, gymnasieelever och unga forskare genom samtal, konferenser och andra kunskapsspridande aktiviteter. Verksamhetsåret avslutades med ett bejublat Ig Nobel-event i Lund.

Skratt och tankeväckande forskning i fokus under Ig Nobel Euro Tour i Lund. Foto: Jenny Leyman/Lunds universitet.

Forskarmöten – där nyfikna unga möter forskare

I augusti 2025 samlades 25 gymnasieelever och tio ledare från Sveriges unga akademi på Kristineberg Center i Fiskebäckskil. Forskarmöten är akademins sommarforsarskola där ungdomar under tre händelserika dagar får ta del av forskning inom en rad olika fält. Kärnan i Forskarmöten är smågruppsamtalen med akademins ledamöter, där deltagarna kan ha en nära dialog med aktiva forskare. I programmet ingår också filmvisning, utflykter och vetenskapsspelet Expedition Mundus, som på ett pedagogiskt sätt illustrerar hur forskningsprocessen fungerar. Forskarmöten har arrangerats på olika platser i landet sedan 2013 och genomfördes 2025 med stöd av Kungl och Hvitfeldtska stiftelsen.

Samtalsserie i biblioteksmiljö

Samtal pågår är ett samarbete mellan Stockholms stadsbibliotek, Svenska Unescorådet, Kommittén för demokratins röstbärare och Sveriges unga akademi. Samtalsserien, som både går att besöka fysiskt och ta del av digitalt, lyfter aktuella samhällsfrågor och arrangeras på bibliotek runt om i Stockholm. Inför Banned Books Week i oktober arrangerades ett samtal om förbjuden litteratur, där akademins ledamot, litteraturvetaren Sara Tanderup Linkis, medverkade. Övriga samtal har handlat om barns perspektiv på krig och flykt, gangsterrap och mediernas ansvar, hur sociala medier förändrar politikens språk samt läktarkulturens betydelse och utveckling.

TikTok och demokrati på Bokmässan

Bokmässan i Göteborg 2025 slog publikrekord efter pandemin, med över 95 000 besökare. Sveriges unga

akademi deltog genom nätverket Kommittén för demokratins röstbärare som arrangerade en programpunkt på Yttrandefrihetsscenen. Samtalet handlade om demokratins utmaningar i vår tid. Därtill medverkade en av akademins ledamöter på Forskartorget och berättade om sin forskning inom digitala kulturer, med fokus på TikTok.

Vetenskaplig salong om hur kunskap når ut

Intresset var stort när akademien under hösten bjöd in till en vetenskaplig salong om utmaningar och möjligheter för faktabaserad kunskapsförmedling. Utgångspunkten för samtalet var att forskare och journalister delar uppdraget att sprida kunskap, samtidigt som de verkar i ett alltmer polariserat informationslandskap. Kvällens gäster presenterade flera konstruktiva förslag på hur forskare och journalister kan stärka det faktabaserade samtalet, främja förståelse och tillsammans utgöra en motvikt till desinformation och kunskapsresistens. Vetenskaplig salong är en informell mötesplats för tvärssektoriella samtal som akademien har arrangerat sedan 2015.

” För mig kändes det som ett bevis på att all tid och allt engagemang som jag lagt på populärvetenskapligt berättande var mödan värd. Jag kände mig väldigt uppskattad.

Julia Ravanis om att tilldelas Forskningsfyren.

Möten som främjar återväxt

Under året har Sveriges unga akademi mött unga forskare och studenter för att dela erfarenheter, inspirera och synliggöra akademins arbete. Genom bland annat Stockholms universitets mentorsprogram och Young Researchers Conference vid Linnéuniversitetet har akademien samtalat om karriärvägar, forskningsfinansiering, tvärvetenskap och framtida möjligheter. Akademien deltog även vid Framtidsdagen på Vallentuna gymnasium som samlar omkring 750 deltagare. Varje år bjuder skolan in kommunens elever i årskurs 9 till en halvdag där de får möta personer från olika branscher som inspirerar till framtida studier och yrkesval.

Globala perspektiv under Unga akademins dag

För tredje året i rad arrangerades Unga akademins dag. Konferensen, som samlade omkring 140 deltagare, handlade om hur vetenskapssamhället påverkas av en alltmer komplex värld präglad av geopolitisk instabilitet och snabba förändringar. Detta gör att forskare ställs inför en rad frågor om sitt ansvar och sin roll i arbetet för en hållbar framtid. Bland talarna fanns, utöver en lång rad forskare, Sveriges FN-ambassadör Nicola Clase och gymnasie-, högskole- och forskningsminister Lotta Edholm. Deltagarna fick även ta del av en hälsning från riksdagens talman Andreas Norlén. Dagen avrundades med vetenskaplig storytelling där tre av akademins ledamöter, i regi av regissören Linus Tunström, presenterade sin forskning på ett kreativt och nyskapande sätt.

Julia Ravanis tilldelades Forskningsfyren

I samband med Unga akademins dag delades Forskningsfyren, Sveriges unga akademis pris för spridande av kunskap, ut för första gången. Mottagare var civilingenjören och idéhistorikern Julia Ravanis, som fick utmärkelsen ”för sitt nyskapande sätt att sprida kunskap över generationsgränser genom en unik förening av poesi, humaniora och naturvetenskap”. Genom böcker, teater, poddar, essäer och panelsamtal gör hon vetenskap tillgänglig, engagerande och relevant för en bred publik. Med Forskningsfyren vill Sveriges unga akademi uppmärksamma samhällsengagerade yngre forskare som sprider kunskap och inspirerar människor i alla åldrar, inte minst barn och unga.

Nyfiken dialog med barn och unga

Under höstlovet förvandlades Tekniska museet till ett rymdäventyr för hela familjen. Cirka 2 000 besökare om dagen kom för att ta del av aktiviteter och föredrag. En av de mest uppskattade programpunkterna stod Unga akademins ledamöter Ragnhild Lunnan och Wojciech Michno för. Under rubriken *Vi är alla gjorda av stjärnstoft* tog de med besökarna på en resa från yttre rymden in i kroppens eget universum.

Att rymden lockar stod också klart när akademins ledamot Ruth Pöttgen, partikelfysiker, under våren deltog i Vetenskapsfestivalens digitala skolprogram. Ruths pass var fullbokade under hela festivalen. Totalt träffade hon

cirka 120 lågstadieelever och fick svara på många nyfikna frågor om universums stora mysterier.

Akademien medverkade även på Lise Meitner-dagarna i Stockholm – en tredagarskonferens för fysikintresserade gymnasieungdomar från hela landet. Akademien har deltagit under många år för att spela Expedition Mundus med deltagarna.

Jättepublik på Ig Nobel i Lund

Spexiga studentorkestrar, pappersflygplan, bananer och en jublande publik på 400 gymnasieelever. Men framför allt – en kavalkad av tankeväckande forskning. I april landade Ig Nobel Euro Tour i Sverige, på inbjudan av Lunds universitet och Sveriges unga akademi. Ig Nobel är ett årligt vetenskapspris, instiftat 1991, som belönar forskning som först får människor att skratta och sedan att tänka. Genom Ig Nobel Euro Tour reser tidigare pristagare runt i Europa och presenterar sina projekt för att väcka glädje och nyfikenhet.

Att det svenska eventet hölls just i Lund var ingen slump. Lunds universitet har genom åren kammat hem fem Ig Nobelpriser, vilket är fler än något annat lärosäte i Sverige. På scen medverkade bland andra akademins tidigare ledamot Marie Dacke, som fick Ig Nobelpriset 2013 för sina studier om hur dyngbaggar kan använda Vintergatan för att hitta rätt, samt nuvarande ledamoten Björn Lundberg. På plats fanns även Ig Nobelprisets grundare Marc Abrahams.

Fortsatt poddturné i landet

Curie Talks är en samtalsserie som startade 2024 i samarbete mellan Tidningen Curie, Sveriges unga akademi och landets universitet och högskolor. Serien lyfter aktuella frågor om forskningens villkor och spelas in för sändning i Curiepodden. Hur kan den akademiska friheten i Sverige stärkas, och hur påverkas svenska forskare av utvecklingen i USA? Dessa frågor diskuterades när Curie Talks under hösten besökte Umeå universitet. I april arrangerades ett samtal på Karolinska Institutet om villkoren för klinisk forskning.

400 GYMNASIEELEVER
I PUBLIKEN PÅ IG
NOBEL I LUND

Pierre Nyquist

Foto: Lars Pehrson

Helena Bornholm

Foto: Jeppe Wikström

Beredningsgruppen för utåtriktat arbete hade under 2025–2026 **Pierre Nyquist** som sammankallande. **Helena Bornholm** från sekretariatet var sekreterare.

Festligheter och samarbeten 2025–2026

Under året har vi fått möjlighet att medverka i flera externa sammanhang som bidragit till värdefulla nätverk, diskussioner och nya idéer.

Sveriges unga akademi har varit på plats under Nobelmottagningen, Nobelprisceremonin med tillhörande bankett och Nobel Week Economics Seminar. Vi har även deltagit i Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens högtidssammankomst, Kungl. Vetenskapsakademiens högtidssammankomst, Kungl. Tekniska Högskolans akademiska högtid, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens högtidssammankomst och årsmötet för Kommittén för demokratins röstbärare. Sveriges unga akademi har även varit representerad under Linköpings universitets doktorspromotion och Stockholms universitets installations- och promotionshögtid.

Råd och organ där vi medverkat:

Akademiernas kommitté för mänskliga rättigheter

All European Academies (ALLEA)

Coalition for Advancing Research Assessment (CoARA)

European National Young Academies (ENYA)

Forum för demokratisk kommunikation

Kommittén för demokratins röstbärare

Kungl. Vetenskapsakademiens kommitté för forskningspolitiska frågor

Kungl. Vetenskapsakademiens kommitté för internationella frågor

Nordic-Baltic Young Academy Network

Styrelsen för Sällskapet riksdagsledamöter och forskare (Rifo)

Styrelsen för Vetenskap & Allmänhet

Vetenskapsrådets referensgrupp för forskningskommunikation

Young Academy Science Advice Structure (YASAS)

13

**ANTALET RÅD OCH
ORGAN VI MEDVERKAT I
UNDER AKADEMIÅRET**

Sveriges unga akademi – en stark röst för förändring

Debattartiklar och kommentarer

”Försvaga inte det som ger AI dess styrka”
([Dagens industri, 2025-08-21](#))

”Den akademiska friheten är under attack”
([Göteborgs-Posten, 2025-12-26](#))

”Bildning bidrar till tro på framtiden”
([Svenska Dagbladet, 2026-05-06](#))

”Norden måste satsa mer på forskningssamarbete”
([Tidningen Curie, 2026-05-12](#))

”Lyft blicken mot ett kunskapssamhälle bortom valet”
([Tidningen Curie, 2026-06-10](#))

”Kortsiktiga villkor driver bort unga forskare”
([Forskning & Framsteg, 2026-06-15](#))

Rapporter och ställningstaganden

Sveriges unga akademis inspel till Nordiska ministerrådet för utbildning och forskning
Inspe, 22 augusti 2025

Sveriges unga akademis policyrekommendationer för banbrytande forskning
Policyrekommendation, 7 oktober 2025

Call for Action – Academic Freedom Is Under Threat
Upprop, 15 december 2025

Inspe till Svenska Unescorådets strategi
Inspe, 29 april 2026

Joint Report: Curiosity-Driven vs Agenda-Driven Research, Rapport från Sveriges och Koreas unga akademier, 19 maj 2026

Ledamöter 2025–2026

Foto där inget annat anges:
Erik Thor

Oscar Agertz

Forskare, astronomi, Lunds universitet
oscar.agertz@astro.lu.se
2021–2026

Yaffa Epstein

Docent, miljö rätt, Uppsala universitet
yaffa.epstein@jur.uu.se
2023–2028
Foto: Lars Pehrson

Laura Bacete Cano

Biträdande universitetslektor, växters cell- och molekylärbiologi, Umeå universitet
laura.bacete@umu.se
2025–2030

Alison Gerber

Docent och universitetslektor, sociologi, Lunds universitet och Aarhus universitet
alison.gerber@soc.lu.se
2022–2027
Foto: Lars Pehrson

Adel Daoud

Professor, analytisk sociologi, Linköpings universitet och affilierad docent inom AI, data- och informationsteknik, Chalmers tekniska högskola
adel.daoud@liu.se
2022–2027

Lisa Hellman

Professor, global historia, Lunds universitet
lisa.hellman@hist.lu.se
2021–2026

Cecilia Engdahl

Docent, experimentell autoimmunitet, Göteborgs universitet
cecilia.engdahl@gu.se
2022–2027

Jessica Jewell

Professor, teknik och samhälle, Chalmers tekniska högskola
jewell@chalmers.se
2022–2027

David Karlander

Docent, nordiska språk
och tvåspråkighet,
Uppsala universitet

david.karlander@
nordiska.uu.se

2023–2028

Foto: Lars Pehrson

Moa Lidén

Docent, evidensbaserad
straffprocessrätt,
Uppsala universitet

moa.liden@jur.uu.se

2025–2030

Karolina Kauppi

Docent, neurovetenskap,
Umeå universitet och
Karolinska Institutet

karolina.kauppi@umu.se

2021–2026

Iva Lučić

Docent, historia,
Stockholms universitet

iva.lucic@historia.su.se

2023–2028

Jan Kronqvist

Biträdande lektor,
matematik, Kungliga
Tekniska högskolan

jankr@kth.se

2024–2029

Foto: Lars Pehrson

Björn Lundberg

Docent, historia,
Lunds universitet

bjorn.lundberg@hist.lu.se

2025–2030

Ann-Kristin Kölln

Professor, statsvetenskap,
Göteborgs universitet

ann-kristin.kolln@gu.se

2023–2028

Foto: Lars Pehrson

Ragnhild Lunnan

Docent och biträdande
lektor, astronomi,
Stockholms universitet

ragnhild.lunnan@
astro.su.se

2024–2029

Foto: Lars Pehrson

Johan Larsbrink

Docent,
molekylär enzymologi,
Chalmers tekniska högskola

johan.larsbrink@
chalmers.se

2021–2026

Jennifer Mack

Universitetslektor och
docent, arkitektur, Kungliga
Tekniska högskolan

jennifer.mack@arch.kth.se

2024–2029

Foto: Lars Pehrson

Måns Magnusson

Docent och biträdande
lektor, statistik, Uppsala
universitet

mans.magnusson@statistik.uu.se

2023–2028

Sari Nauman

Docent och lektor, historia,
Göteborgs universitet

sari.nauman@gu.se

2025–2030

Maria Mancilla Garcia

Forskningstemledare,
hållbarhets- och miljö-
forskning, Stockholms
universitet

maria.mgarcia@su.se

2025–2030

Andreas Nord

Docent, biologi, Lunds
universitet

andreas.nord@biol.lu.se

2022–2027

David Marlevi

Docent, medicinsk bild-
vetenskap, Karolinska
Institutet

david.marlevi@ki.se

2024–2029

Foto: Lars Pehrson

Pierre Nyquist

Docent och universitetslek-
tor, matematik, Göteborgs
universitet och Chalmers
tekniska högskola

pnyquist@chalmers.se

2024–2029

Foto: Lars Pehrson

Gabriele Messori

Professor, meteorologi,
Uppsala universitet

gabriele.messori@geo.uu.se

2021–2026

Ruth Pöttgen

Docent och universitets-
lektor, partikelfysik, Lunds
universitet

ruth.pottgen@fysik.lu.se

2023–2028

Foto: Lars Pehrson

Wojciech Michno

Biträdande universitets-
lektor, stamcellsbiologi
och neurokemi, Uppsala
universitet

wojciech.michno@scilifelab.uu.se

2025–2030

Olle Risberg

Docent, filosofi, Uppsala
universitet och Institutet för
framtidstudier

olle.risberg@filosofi.uu.se

2024–2029

Foto: Lars Pehrson

Juan C. Rocha

Docent, miljö- och hållbarhetsvetenskap, Stockholms universitet

juan.rocha@su.se

2023–2028

Foto: Lars Pehrson

Janina Seubert

Docent, psykologi, Karolinska Institutet

janina.seubert@ki.se

2021–2026

Elham B. Rostami

Docent, neurokirurgi och neurokirurg, Uppsala universitet och Karolinska Institutet

elham.rostami@uu.se

2022–2027

Erik Smedler

Docent, molekylär psykiatri och ST-läkare, Göteborgs universitet

erik.smedler@gu.se

2024–2029

Foto: Josefin Bergenholtz

Sigrid Schottenius Cullhed

Docent, litteraturvetenskap, Uppsala universitet

sigrid.cullhed@littvet.uu.se

2021–2026

Peter Søgaard Jørgensen

Forskningstemaledare, miljö- och hållbarhetsvetenskap, Stockholms universitet och Kungl. Vetenskapsakademien

peter.sogaard.jorgensen@su.se

2024–2029

Carolin Schütze

Biträdande lektor, socialt arbete, Malmö universitet

carolin.schutze@mau.se

2025–2030

Sara Tanderup Linkis

Docent, digitala kulturer och lektor, förlags- och bokmarknadskunskap, Lunds universitet

sara.tanderup_linkis@kultur.lu.se

2024–2029

Foto: Lars Pehrson

Michael Schöll

Professor, molekylär medicin, Göteborgs universitet

michael.scholl@neuro.gu.se

2021–2026

Marcel Tarbier

Biträdande universitetslektor, datadriven biovetenskap för precisionsmedicin och diagnostik, Uppsala universitet

marcel.tarbier@scilifelab.se

2025–2030

Alumniverksamhet

Sveriges unga akademi har funnits sedan 2011 och flera generationer av fantastiska ledamöter har hunnit bli alumnier. Vi är angelägna om att behålla alumnerna i vårt nätverk och att de fortsätter hålla kontakt sinsemellan. Därför anordnas med jämna mellanrum aktiviteter för alumnerna. Den senaste träffen ägde rum i maj i samband med att Sveriges unga akademi firade 15 år i Uppsala.

95

ALUMNER
FINNS I
AKADEMINS
NÄTVERK.

Hedersledamöter

Sveriges unga akademi har i dagsläget tre hedersledamöter, invalda som ett bevis på akademins tacksamhet:

Anna Sjöström Douagi, med. dr., vice vd och chef för Nobelprisets outreachverksamhet vid Nobelstiftelsen. Vd för Sveriges unga akademi 2010–2016. Valdes in i september 2020.

Torsten Wiesel, professor, neurovetenskap, Nobelpristagare i fysiologi eller medicin 1981, vetenskaplig beskyddare av Sveriges unga akademi. Valdes in i maj 2012.

Gunnar Öquist, professor, fysiologisk botanik, ständig sekreterare i Kungl. Vetenskapsakademien 2003–2010, initiativtagare till Sveriges unga akademi. Valdes in i maj 2012.

Nya ledamöter 2026

Lina Eklund

Docent,
geobiosfärvetenskap,
Lunds universitet
lina eklund@mgeo.lu.se
2026–2031

Foto: Global Land Programme

"Jag har nått en punkt i min karriär där jag börjat identifiera utmaningar i universitetsvärlden som jag skulle vilja vara med och hitta lösningar till. Genom att jobba med frågor som vi ledamöter definierar själva tror jag att vi kan förbättra Sveriges forskare och lärares förutsättningar för kunskapsbyggande och kunskapsspridning på högsta nivå."

Daniel Fürth

Biträdande universitetslektor,
molekylärbiologi,
Uppsala universitet
daniel.furth@igp.uu.se
2026–2031

Foto: Anna Mäkinieni

"Jag är särskilt intresserad av hur forskning bättre kan omsättas genom företagande, innovation och kommersialisering, så att nya upptäckter snabbare kan komma samhället till nytta. Jag engagerar mig också i frågor kring internationalisering och hur Sverige kan bli bättre på att attrahera och behålla internationella forskartalanger."

Denis Kleyko

Docent,
datavetenskap,
Örebro universitet
denis.kleyko@oru.se
2026–2031

Foto: Jesper Eriksson

"Jag är särskilt intresserad av frågor som rör forskaryrkets attraktivitet och forskningens villkor, liksom hur vi kan utveckla modeller för långsiktig vetenskaplig excellens. Jag intresserar mig också för hur nya tekniska verktyg påverkar samhället och vilken roll som forskare har i denna utveckling."

Nicholas Leigh

Docent och universitetslektor,
regenerativ immunologi,
Lunds universitet

nicholas.leigh@med.lu.se

2026–2031

Foto: Alexis Bento Luis

"Vi har den svåra uppgiften att öka tillgängligheten till den akademiska banan samtidigt som vi ska skydda akademien från externa aktörer med potentiellt skadliga avsikter. Jag vill stärka bandet mellan den akademiska världen och samhället i stort, och arbeta för att eliminera den så kallade "ivory tower"-känslan och uppfattningen om elitism inom den akademiska världen."

Johan Mörner

Docent,
ekonomisk geografi,
Lunds universitet

johan.miorner@keg.lu.se

2026–2031

Foto: Jenny Leyman

"Akademins legitimitet är inte given. Den måste förtjänas och försvaras. Misstro mot forskning och expertis växer, sociala medier förändrar hur kunskap sprids och tolkas, AI utmanar grundläggande antaganden om vad vetenskaplig produktion innebär och publikationssystemet genomgår strukturella förändringar som riskerar att urholka peer review."

Signe Svallfors

Docent,
sociologi och demografi,
Stockholms universitet

signe.svallfors@sociology.su.se

2026–2031

Foto: Hampus Svallfors

"Jag ser fram emot att engagera mig i Sveriges unga akademins arbete med internationella och tvärvetenskapliga samarbeten, forskningskommunikation, samt att skapa ett mer hållbart forskningslandskap för nästa generation akademiker."

Lan Wang-Erlandsson

Docent,
miljö- och hållbarhetsvetenskap,
Stockholms universitet

lan.wang@su.se

2026–2031

Foto: Johan Wang-Erlandsson

"Jag är med i Sveriges unga akademi för den unika möjligheten att verka för forskningens bästa tillsammans med andra engagerade forskare från olika discipliner och perspektiv. Som ledamot vill jag verka för människors rätt att delta i och dra nytta av vetenskap och hoppas kunna bidra till ett ökat intresse och förtroende för vetenskapen."

Lewis Webb

Docent och lektor,
antikens kultur och samhällsliv,
Göteborgs universitet

lewis.webb@gu.se

2026–2031

Foto: Mikael Wallerstedt

"Svenska forskare står inför utmaningar på flera fronter: hot mot den akademiska friheten, begränsade karriärmöjligheter och upplevd irrelevans i samhället. Även om dessa frågor är komplexa, är jag övertygad om att tvärvetenskapligt samarbete, internationell dialog och offentligt engagemang kan förbättra villkoren för alla. Genom Unga akademien vill jag söka lösningar och stärka andra forskare."

Carl Öhman

Docent, statsvetenskap,
Uppsala universitet

carl.ohman@statsvet.uu.se

2026–2031

Foto: Mikael Wallerstedt

"För mig är Sveriges unga akademi en plattform för att diskutera och nå ut med frågor om vetenskapens villkor. Alla vill ha "forskning i världsklass" men frågan om vad som faktiskt utmärker god vetenskaplig verksamhet och under vilka former den kan uppnås, förpassas ofta till seminarier långt ifrån den politiska makten."

Organisation

Akademiledning

Sveriges unga akademi leds av en akademiledning som består av ordförande, vice ordförande och ytterligare tre ledamöter, samt akademins vd som adjungerad. Akademiledningen väljs för ett år i taget. Under verksamhetsåret 2025–2026 har den bestått av:

Från vänster:

Cecilia Engdahl, ledamot

Sverker Lundin, vd

Gabriele Messori, ordförande

Elham B. Rostami, vice ordförande

Måns Magnusson, ledamot

David Karlander, ledamot

Foto: Sveriges unga akademi

Sekretariat

Verksamheten drivs av en vd och ett sekretariat som finns i Kungl. Vetenskapsakademiens lokaler vid Frescati i Stockholm.

Från vänster:

Annika Moberg,
kommunikationsansvarig
(t.o.m. februari 2026)

Sverker Lundin, vd

Jesper Ahlin Marceta,
forskningspolitiskt ansvarig

Anna Kjellström,
akademisamordnare

Helena Bornholm,
ansvarig för utåtriktad
verksamhet

Lilla bilden:

Ada Grön,
kommunikationsansvarig
(fr.o.m. maj 2026)

Foto: Martin Eriksson

Stiftelsestyrelse

Sveriges unga akademi bildades 2011 på initiativ av Kungl. Vetenskapsakademien, med syfte att vara ett tvärvetenskapligt forum och en forskningspolitisk plattform för unga forskare i Sverige. Redan från start var planen att akademien skulle bli en helt fristående organisation. Därför instiftades den 24 oktober 2013 Stiftelsen för Sveriges unga akademi, vars uppgift är att säkerställa att akademien kan bedriva sin oberoende verksamhet.

Vd är föredragande i stiftelsestyrelsen. För att främja en god kommunikation mellan stiftelsen och akademien är även akademins ordförande och vice ordförande adjungerade till styrelsens sammanträden.

Styrelsen har under verksamhetsåret haft följande sammansättning:

Agneta Bladh,
styrelseordförande

Tidigare ordförande i Vetenskapsrådets styrelse och regeringens utredare för ökad internationalisering av universitet och högskolor.

Hans Ellegren,
styrelseledamot
(t.o.m. mars 2026)

Professor i evolutionsbiologi vid Uppsala universitet och ständig sekreterare vid Kungl. Vetenskapsakademien.

Ellen Moons,
styrelseledamot
(fr.o.m. 19 mars 2026)

professor i fysik och ständig sekreterare vid Kungl. Vetenskapsakademien.

Patrik Hadenius,
styrelseledamot

Språkvetare och författare, tidigare förlagschef på Norstedts förlagsgrupp och chefredaktör för Forskning & Framsteg.

Carl-Henrik Heldin,
styrelseledamot

Professor i molekylär cellbiologi vid Uppsala universitet och tidigare styrelseordförande för Nobelstiftelsen.

Kerstin Sahlin,
styrelseledamot
(fr.o.m. 25 oktober 2025)

Senior professor i företags ekonomi vid Uppsala universitet. Styrelseordförande för forskningsprogrammet WASP-HS.

Birgitta Svensson,
styrelseledamot
(t.o.m. 24 oktober 2025)

Professor i etnologi och tidigare ständig sekreterare för Kungl. Vitterhetsakademien.

Mathias Uhlén,
styrelseledamot

Senior professor i mikrobiologi vid KTH och i neurovetenskap vid KI, grundare och tidigare föreståndare för SciLifeLab, entreprenör.

Finansiärer

Sveriges unga akademi erhåller långsiktigt
stöd från:

Erling-Perssons Stiftelse

Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse

Ragnar Söderbergs stiftelse

Natur & Kultur

Under verksamhetsåret har vi också erhållit
projektmedel från:

Kungl och Hvitfeldska stiftelsen

Riksbankens Jubileumsfond

Utbildningsdepartementet

Wenner-Gren Stiftelserna

Tack för att ni gör vår verksamhet möjlig!

Här kan du följa Sveriges unga akademi

www.sverigesungaakademi.se

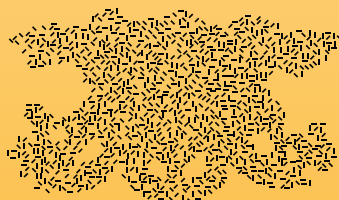
LinkedIn: [Sveriges unga akademi](#)

Bluesky: [Sveriges unga akademi](#)

Facebook: [Sveriges unga akademi](#)

Instagram: [sverigesungaakademi.se](#)

Youtube: [Sveriges unga akademi](#)

SVERIGES UNGA AKADEMI

Sveriges unga akademi
Lilla Frescativägen 4 a
114 18 Stockholm
info@sverigesungaakademi.se